ذره‌بین

رسوایی همکاری مرزبانی اروپا با لیبی در مهار موج پناهجویان

اخباری درباره همکاری آژانس مرزبانی و گارد ساحلی اروپا (فرونتکس) با گارد ساحلی لیبی برای مهار موج پناهجویان به اروپا منتشر شده است. گفته می‌شود این آژانس عملا گارد ساحلی لیبی را تبدیل به شکارچی انسان کرده است.

به گزارش دویچه‌وله، بسیاری از سیاستمداران اروپا خواستار برکناری یا استعفای فابریس لجری، رئیس فرونتکس یا آژانس مرزبانی و گارد ساحلی اروپا شده‌اند. لجری در ماه مارس سال جاری با حضور در برابر نمایندگان پارلمان اروپا خبر مربوط به همکاری با گارد ساحلی لیبی در زمینه مهار پناهجویان را تکذیب کرده بود. سایت خبری اشپیگل با انتشار گزارشی اقدام به افشای فعالیت مشترک فرونتکس با گارد ساحلی لیبی کرده است. فشار بر فابریس لجری، رئیس فرونتکس افزایش یافته است. کمیسیون اتحادیه اروپا نیز خواستار توضیح مسؤولان این آژانس مرزبانی شده است.

اکنون گفته می‌شود که فرونتکس در امر مانع شدن از ورود پناهجویان و مهاجران به خاک اروپا عملا هدایت سیستماتیک عملیات گارد ساحلی لیبی را برعهده داشته است. همین گزارش حکایت از آن دارد که هواپیماهای فرونتکس از ژانویه سال جاری تاکنون دست‌کم ۲۰ مورد پرواز بر فراز قایق‌های حامل پناهجویان داشته است. پس از آن، گفته می‌شود گارد ساحلی لیبی این قایق‌ها را مجددا به سواحل آن کشور بازگردانده است. گزارش‌هایی درباره زندانی شدن، شکنجه و حتی مرگ مهاجران در خاک لیبی منتشر شده است. از سرنوشت ۹۱ پناهجو در جریان دستگیری توسط گارد ساحلی لیبی اطلاعی در دست نیست. ناظران احتمال این‌که این افراد کشته شده باشند را نیز منتفی نمی‌دانند. بسیاری از پناهجویان که قایق‌هایشان در آب‌های بین سواحل لیبی و سواحل اروپا دچار سانحه شده، توسط کشتی‌های تجاری یا امدادگر خصوصی نجات یافته‌اند. در این گزارش آمده است که به‌رغم پرواز هواپیماهای فرونتکس بر فراز این منطقه، اطلاع‌رسانی درباره این سوانح صورت نگرفته و کشتی‌های نجات آژانس مرزبانی و گارد ساحلی اروپا نیز به محل اعزام نشده‌اند.

مکرون محدودیت‌ها را سبک می‌کند؟!

امانوئل مکرون، رئیس‌جمهوری فرانسه، چنان‌که وعده کرده بود، گاهنامه سبک کردن محدودیت‌های برقرار شده برای مقابله با شیوع ویروس کرونا را که باید کم‌کم به برداشتن قرنطینه بینجامد، اعلام کرد. رویکرد رئیس جمهوری فرانسه به‌ویژه با استقبال صاحبان کسب و کارهای بسته که اینک چشم‌انداز از سرگیری فعالیت‌های خود را در برابر دارند روبه‌رو شد. کادردرمانی اما با نگرانی و احتیاط بیشتر به این گشایش می‌نگرد.

به گزارش رادیو فرانسه، امانوئل مکرون در گفت‌وگو با روزنامه‌های محلی فرانسه گام‌های آینده به‌سوی لغو محدودیت‌های برقرار شده در مقابله با شیوع ویروس کرونا را تشریح کرد و به این منظور چهار مرحله پیاپی برشمرد. سبک کردن محدودیت‌ها بر اساس برنامه اعلام شده از دوشنبه آینده سوم ماه می‌آغاز می‌شود و در پایان ماه ژوئن، دو ماه دیگر، به برداشتن تقریبا تمام آنها منجر خواهد شد. اینچنین در نخستین گام، از روز سوم ماه می، محدودیت رفت و آمد در فاصله ۱۰ کیلومتری محل سکونت لغو می‌شود و شاگردان راهنمایی و دبیرستان به کلاس درس باز می‌گردند. مرحله دوم از روز ۱۹ ماه می‌آغاز می‌شود. از این تاریخ، تراس‌ها و فضاهای سرباز کافه‌ها و رستوران‌ها با محدودیت تنها شش نفر بر سر هر میز بازگشایی شده و کسب‌وکارها نیز با پروتکل‌های تازه فعالیت خود را از سر خواهند گرفت. موزه‌ها، سینماها و تئاترها نیز در همین تاریخ بازگشایی خواهند شد. با این حال شمار افراد در اماکن بسته به ۸۰۰ نفر و در اماکن باز به ۱۰۰۰ نفر محدود خواهد بود. ساعات منع رفت و آمد شبانه نیز کاهش یافته و تنها از ساعت ۲۱ آغاز خواهد شد. امانوئل مکرون با اشاره به برداشتن محدودیت‌ها، گفت که هدف «بازیافتن شیوه زندگی فرانسوی است» و تاکید کرد که با این حال «باید رفتاری ملاحظه‌کارانه و مسؤولانه داشت.»

مرحله سوم، چنان‌که رئیس جمهوری فرانسه اعلام داشت در روز ۹ ژوئن با به تاخیر انداختن ساعت منع رفت و آمد به ۲۳ آغاز خواهد شد. از این تاریخ به بعد کافه‌ها و رستوران‌ها فضای داخلی و سربسته خود را نیز خواهند گشود، اما محدودیت تنها شش نفر بر سر هر میز همچنان برقرار خواهد ماند. از همین تاریخ سالن‌های ورزشی نیز درهای خود را خواهند گشود و الزامات در زمینه دورکاری نیز سبک‌تر خواهد شد.

راهپیمایی گسترده علیه دولت انگلیس

هزاران معترض در لندن، پایتخت انگلیس به‌رغم محدودیت‌های کرونایی علیه لایحه جدید به نفع پلیس که موجب کاسته شدن از آزادی بیان می‌شود، تظاهرات کردند. حاضران در این تظاهرات از مرکز لندن راهپیمایی کردند. معترضان پس از تجمع در میدان ترافالگا، از کاخ باکینگهام و سپس ویکتوریا به سمت وزارت آموزش و پرورش و وزارت کشور حرکت کردند. شماری از هواداران جنبش‌های اجتماعی گفتند که با دادن اختیارات به پلیس برای جلوگیری از اعتراض‌ها، محدودیت‌های قابل توجهی در آزادی بیان و آزادی اجتماعی ایجاد می‌شود. /گاردین

پایگاه «ملک خالد» با پهپاد هدف قرار داده شد

سخنگوی نیروهای مسلح یمن با اعلام خبر عملیات پهپادی علیه اهداف نظامی در پایگاه هوایی ملک خالد گفت، هدف مذکور با دقت مورد اصابت قرار گرفته است. سرتیپ یحیی سریع اظهار کرد: «به لطف خدا در عملیات تهاجمی علیه پایگاه هوایی ملک خالد، آسیب دقیقی به آن وارد شد و این عملیات ما پاسخی قانونی به تشدید تجاوزها و محاصره است. این روند همچنان ادامه خواهد داشت.» /المسیره

۱۰ نکته جذاب در خصوص پشت صحنه مذاکرات برجامی

پول شام را چه کسی حساب می‌کند؟

محمد علیزاده
بین‌الملل

وین، بار دیگر به محل میزبانی مذاکرات ایران و اعضای ۴+۱ تبدیل شده است. طی سال‌های گذشته و اخیر، دو کشور اتریش و سوئیس به دلیل تمرکز سازمان‌های بین‌المللی در آنها و علاقه دولت‌هایشان در خصوص میزبانی مذاکرات، نقش پررنگی در این خصوص ایفا کرده‌اند. فارغ از آنچه پشت میز مذاکرات می‌گذرد، قصد داریم به ۱۰ نکته جذاب در خصوص حواشی مذاکرات اشاره کنیم. نکاتی که در میان هیاهوی ناشی از مباحث فنی، کارشناسی و سیاسی مذاکرات کمتر روی آنها تمرکز می‌شود:

هزینه اقامت تیم‌های مذاکره‌کننده

معمولا مذاکرات در سالن‌های ملاقات همان هتل محل اقامت هیات ایرانی صورت می‌گیرد. در زمان برگزاری سلسله مذاکرات هسته‌ای در بین سال‌های ۱۳۹۲ تا ۱۳۹۴، هزینه‌های سالن ملاقات را یک بار ایران و یک بار طرف مقابل (اعضای ۵+۱) پرداخت می‌کردند. هزینه‌های اتاق‌های هتل را نیز هر هیات خود حساب می‌کند.

تفاوت محیط باز با محیط بسته

معمولا زمانی که مذاکرات وارد مراحل حساس و تعیین‌کننده می‌شود، اکثرا هیات‌های حاضر در محل مذاکرات سعی دارند برای جلوگیری از شنود مذاکرات و دستیابی به تصمیم‌گیری‌های محرمانه، مذاکرات را در محلی خارج از هتل (مثلا در حال پیاده‌روی) یا در محیط‌های بازی صورت دهند. این روند، پس از افشای حملات سایبری و جاسوسی از سه هتل کوبورگ در وین، اینترکانتیننتال در ژنو و بوریواژ در لوزان توسط رژیم صهیونیستی شدت بیشتری به خود گرفت. خصوصا هیات مذاکره‌کننده ایرانی به‌وضوح می‌داند که سالن مذاکرات یا حتی اتاق‌های محل اقامت دیپلمات‌ها، محل قابل اطمینانی برای رد و بدل شدن پیام‌ها و تصمیم‌گیری‌های مهم در خصوص مذاکرات نیست.

عکس‌های یک‌دقیقه‌ای

معمولا زمانی که مذاکرات در محل سالن جلسات آغاز می‌شود، بنابر صلاحدید هیات‌های مذاکره‌کننده و با اعلام مسؤولین تشریفات، عکاسان خبری (و نه خبرنگاران) برای دقیقه‌ای در محل نشست حضور پیدا می‌کنند و از زاویه‌ای خاص (که همه عکاسان در آن باید مستقر باشند) از هیات‌های مذاکره‌کننده تصویربرداری می‌کنند. بی‌دلیل نیست که معمولا تصاویر منتشرشده از هیات‌های مذاکره‌کننده و سالن مذاکره، در اکثر رسانه‌ها یکسان بوده یا از یک زاویه گرفته می‌شود.

آغاز جنگ توییتری در پایان هر دور از مذاکرات

معمولا زمانی که مذاکرات به نقطه اوج خود می‌رسد یا مباحثی خاص در مذاکرات به محل اختلاف طرفین تبدیل می‌شود، لحظاتی قبل از ترک محل مذاکرات جنگ توییتری میان تحلیلگران، کارشناسان و خبرنگاران حاضر در محل مذاکرات آغاز می‌شود. هریک از این افراد سعی دارند در توییتر خود، آنچه گمانه‌زنی یا بعضا اخبار دست‌اول از مذاکرات می‌خوانند را مخابره کنند. در برخی موارد نیز دیپلمات‌ها یا حتی شخص نمایندگان هیات‌های مذاکره‌کننده، برخی اخبار ویژه را بلافاصله پس از پایان نشست یا حتی در حین مذاکرات، به برخی خبرنگاران یا تحلیلگران حاضر انتقال می‌دهند.

میزبان‌هایی که به جشن توافق می‌اندیشند

معمولا هیات‌های مذاکره‌کننده، با مقامات وزارت امور خارجه کشور میزبان مذاکرات و دیدارهایی برگزار می‌کنند. با این حال، کشور میزبان در مذاکرات نماینده‌ای ندارد. هدف مقامات کشور میزبان از برگزاری مذاکرات چندجانبه و طولانی‌مدت، تقویت پرستیژ بین‌المللی خود است. در صورتی که مذاکرات در مسیر رسیدن به توافق نهایی قرار گیرد، مسؤولین تشریفات وزارت امور خارجه کشور میزبان، جشن یا مراسمی را جهت امضای سند مورد توافق تدارک می‌بینند. انعقاد توافق نهایی، یکی از اصلی‌ترین دغدغه‌های کشور میزبان محسوب می‌شود، زیرا معمولا نام آن کشور در کنار توافق درج می‌شود. به عنوان مثال توافق موقتی که سال ۱۳۹۲ میان ایران و اعضای ۵+۱ بسته شد به نام توافق ژنو یا در برخی موارد برجام با نام توافق وین شناخته می‌شود.

جملاتی که همه به شنیدن آن عادت دارند!

مذاکرات سازنده است، هنوز هیچ چیز مشخص نیست، طرفین مذاکره انگیزه دارند، هنوز نمی‌توان درخصوص قطعیت توافق اظهارنظر کرد، هنوز مسیر زیادی تا توافق داریم، اختلافات به قوت خود باقی است و... از جمله جملاتی هستند که خبرنگاران در کنفرانس‌های رسمی مسؤولان و نمایندگان مذاکره کنند به ثبت و ضبط آنها عادت دارند. این جملات معمولا از سوی اکثر نمایندگان هیات‌های مذاکره‌کننده پس از هر جلسه، بیان می‌شود و البته چندان نیز مورد استقبال مخاطبان قرار نمی‌گیرد!

تمدیدهای دردسرساز برای خبرنگاران

گرچه در برخی ادوار مذاکرات، تاریخ و حتی ساعت هر دور از مذاکرات مشخص بوده و طبق همان برنامه عمل می‌شود اما در مواردی مانند آنچه اخیرا در وین شاهد آن هستیم، طول مدت زمانی مذاکرات باز است. به‌عبارت بهتر، بنابر صلاحدید رئیس کمیته مشترک برجام و اعضای شرکت‌کننده، نشست‌های سیاسی یا کارشناسی با حضور هیات‌های مذاکره‌کننده تمدید می‌شود. این موضوع برای خبرنگارانی که از کشورهای مختلف جهت پوشش مذاکرات حضور پیدا می‌کنند بسیار دردسرساز است.

مراقب باشید! جلسه محرمانه است

گرچه در دوران شیوع کرونا خبرنگارها کمتر در محل برگزاری نشست کمیته مشترک برجام در وین حاضر می‌شوند، اما معمولا هیات‌های مذاکره‌کننده، برای خبرنگاران رسانه‌های داخلی خود جلساتی را به‌عنوان جلسات محرمانه یا off the record برگزار می‌کنند. در این جلسات معمولا نکاتی که به صورت معمول و در مصاحبه‌های رسمی از سوی دیپلمات‌ها بیان نمی‌شود، مورد توجه قرار می‌گیرد و خبرنگاران به صورت جزئی‌تری نسبت به روند مذاکرات آگاه می‌شوند. البته به قول برخی صاحب‌نظران رسانه، جلسات محرمانه دیپلمات‌ها برای خبرنگاران، در حقیقت شامل نکاتی می‌شود که آنها مشتاق هستند از طریق اصحاب رسانه به مخاطبان درز پیدا کند! البته دیپلمات‌هایی که جلسه را با خبرنگاران برگزار می‌کنند در ابتدای جلسه تاکید می‌کنند: «مراقب باشید! جلسه محرمانه است! لطفا این نکات به بیرون درز پیدا نکند!» این قاعده شامل اکثریت قریب به اتفاق جلسات محرمانه از سوی هیات‌های دیپلماتیک شرکت‌کننده در مذاکرات برجام می‌شود. البته همان‌طور که اشاره شد، تنها فایده شیوع ویروس کرونا این است که محل مذاکرات به کانون تجمع خبرنگاران و مطالبه‌گری آنها درخصوص کم‌وکیف گفت‌وگوها تبدیل نمی‌شود!

چه کسانی کمتر مصاحبه می‌کنند؟

معمولا در بین هیات‌های حاضر در مذاکرات وین، دیپلمات‌های چینی تمایل کمتری درخصوص مصاحبه با رسانه‌ها دارند. سرپرست تیم مذاکره‌کننده چینی، مواضع خود را معمولا هنگام بازگشت به کشورش و در مصاحبه با رسانه‌های رسمی چینی مطرح می‌کند. در مقابل نمایندگان ایرانی، آمریکایی، روسی و اروپایی روایتگر مواضع خود و شرح حال مذاکرات در گفت‌وگو با رسانه‌های مختلف هستند.

زبان بدن در مذاکرات

بدون شک زبان بدن در حوزه روابط بین‌الملل و مذاکرات دیپلماتیک، یکی از فاکتورها و مؤلفه‌هایی است که خبرنگاران، مخاطبان و تحلیلگران با استناد به آنها بسیاری از وقایعی که پشت میز مذاکره اتفاق افتاده را تفسیر می‌کنند. به‌عنوان مثال، در جریان برگزاری مذاکرات هسته‌ای ایران و اعضای ۵+۱ در بین سال‌های ۱۳۹۲ تا ۱۳۹۴، لوران فابیوس، وزیر خارجه فرانسه در برخی موارد با تکان دادن سر خود پس از خروج از اتاق مذاکرات (به نشانه نارضایتی) خبر شکست در برخی توافقات را به رسانه‌ها مخابره می‌کرد. حتی سرگئی لاوروف، وزیر خارجه روسیه نیز با بازکردن کراوات خود در پایان یکی از ادوار مذاکرات (به نشانه نفسگیر و نامطلوب بودن مذاکرات) پیام خاصی را به رسانه‌ها مخابره کرد. البته در حال حاضر و در جریان مذاکرات موسوم به احیای برجام در وین، با توجه به حضور اندک خبرنگاران در محل مذاکرات، دیپلمات‌ها کمتر از زبان بدن خود در انتقال پیام‌ها استفاده می‌کنند.

از دیپلماسی پنهان تا دیپلماسی آشکار

معمولا در ماورای مذاکرات رسمی میان اعضای ۴+۱ در وین، برخی رسانه‌ها نیز سعی دارند از نقش کشورهایی که بیرون از گود مذاکرات هستند در اثرگذاری بر مواضع مذاکره کنندگان کشورهای عضو، پرده بردارند. در این میان، اخباری در میان مذاکرات در خصوص رایزنی‌های پنهان کشورهایی مانند عربستان سعودی و امارات متحده عربی با ترویکای اروپایی (بر سر شرایط بازگشت به برجام) و یا مذاکرات پشت پرده و همزمان کاخ سفید و رژیم صهیونیستی و همفکری این دو در قبال موضوعات متعددی که در مذاکرات مطرح می‌شود، منتشر می‌شود. این اخبار با توجه به تاثیری که در فضای مذاکرات می‌گذارند، مورد توجه بسیاری از تحلیلگران قرار می‌گیرد.

جلسات محرمانه دیپلمات‌ها برای خبرنگاران در حقیقت شامل نکاتی می‌شود که آنها مشتاق هستند از طریق اصحاب رسانه به مخاطبان درز پیدا کند! البته دیپلمات‌هایی که جلسه را با خبرنگاران برگزار می‌کنند

پنتاگون قراردادهای ساخت دیوار مرزی ترامپ را لغو کرد

به گفته دولت بایدن، وزارت دفاع آمریکا (پنتاگون)، تمام قراردادهای ساخت دیوار مرزی دونالد ترامپ را لغو کرده است.

به گزارش ایندیپندنت، جمال براون، قائم‌مقام سخنگوی پنتاگون، در بیانیه‌ای اعلام کرد: «وزارت دفاع در راستای اعلام رئیس جمهوری در حال لغو تمامی آن دسته از طرح‌های دیوارسازی مرزی است که هزینه‌شان از حساب تامین تجهیزات نیروهای ذخیره و گارد ملی و اعتباراتی تامین شده که در اصل قرار بود صرف سایر ماموریت‌ها و طرح‌های نظامی مثل ایجاد دبستان‌های نظامی و طرح‌های ساخت‌وساز مشترک نظامی با کشورهای متحد آمریکا شود.»

قرار است تمام قراردادهایی که در آنها از اعتبار در نظر گرفته شده برای ارتش و طرح‌های آن استفاده شده، لغو شود.

براون گفت این اقدام در راستای ماموریت پنتاگون برای پشتیبانی از نظامیان و خانواده‌های آنهاست. او گفت: «اقدام امروز در راستای پایبندی مستمر این دولت به دفاع از کشور ما و پشتیبانی از نظامیان ما و خانواده‌هایشان است.» هنوز مشخص نیست با این تغییر، تمامی طرح‌های مرزی متوقف شود ولی تمامی طرح‌های وابسته به اعتبارات وزارت دفاع متوقف خواهند شد. آقای ترامپ بارها ادعا کرده بود هزینه ساخت این دیوار مرزی را مکزیک می‌پردازد اما هزینه‌های این ساخت‌وساز را بارها از جیب مالیات‌دهندگان ایالات متحده و اعتبارات نظامی در نظر گرفته شده در وزارت دفاع تامین کرد. در حالی که قرار است این طرح‌ها متوقف شود دولت بایدن برای ادامه دادن برخی طرح‌های مرزی برنامه‌هایی دارد و وزارت امنیت کشور اوایل همین ماه (می) اعلام کرد برنامه‌ریزی کرده است تا خسارات وارده به بخش‌هایی از این دیوار در سان‌دیه‌گو را که بر اثر وقوع سیل و فرسایش خاک آسیب‌دیده ترمیم کند و نصب تجهیزات مراقبت در قسمت‌های تکمیل شده این دیوار را کامل خواهد کرد. بایدن در تبلیغات انتخاباتی‌اش قول داده بود «شالوده دیگری» به این دیوار نخواهد افزود.